

Kazimierz KOWALSKI

MATERIAŁY DO ZNAJOMOŚCI SSAKÓW PUSZCZY PISKIEJ
SMAL MAMMALS FROM „PUSZCZA PISKA” IN NORTHERN POLAND

W r. 1950 łowiłem w ciągu kilku tygodni drobne ssaki na obszarze Puszczy Piskiej na Pojezierzu Mazurskim. Miejscem połowów było otoczenie zniszczonej leśniczówki Jagodzin położonej w pobliżu jezior Nicponek i Jagodne (21°43'E, 53°40'N). Drobne ssaki łowiono na pułapki sprężynowe. Terenem połowu była niewielka polana zajęta niegdyś przez pole orne i łąkę, w czasie dokonywania połowów nieuprawiane od kilku lat. Łowiono również w otaczającym lesie. Leśniczówka Jagodzin leży w obrębie wielkiego kompleksu leśnego zwanego Puszcza Piską, będącego jednym z największych kompleksów leśnych w Polsce.

W tym samym czasie otrzymałem od dr A. Krzanowskiego zrzutki sowy puszczyka *Strix aluco* L. znalezione na strychu budynku przy służbie Karwik przy wsi o tej samej nazwie, leżącej wśród pól na brzegu Puszczy Piskiej, ok. 5 km ku NW od leśniczówki Jagodzin. Za przekazanie tego materiału składam dr A. Krzanowskiemu podziękowanie.

Skład gatunkowy zebranego materiału podano w poniższej tabeli. W pierwszej kolumnie podano ilość okazów schwytanych w pułapki, w drugiej — znalezionych w zrzutkach puszczyka.

Gatunek	Ilość okazów — Number of specimens	
	Jagodzin—w pułapkach collected in traps	Karwik—ze zrzutek from owl-pellets
<i>Talpa europaea</i> L.	—	2
<i>Sorex araneus</i> L.	3	32
<i>Sorex minutus</i> L.	—	6
<i>Neomys fodiens</i> (Pennant)	—	5
<i>Plecotus auritus</i> (L.)	—	1
<i>Nyctalus noctula</i> (Schreber)	—	6
<i>Pipistrellus pipistrellus</i> (Schreber)	—	2
<i>Sicista betulina</i> (Pallas)	1	9
<i>Apodemus sylvaticus</i> (L.)	1	12
<i>Apodemus flavicollis</i> (Melchior)	6	11
<i>Mus musculus</i> L.	—	4
<i>Micromys minutus</i> (Pallas)	—	1
<i>Clethrionomys glareolus</i> (Schreber)	14	70
<i>Microtus oeconomus</i> (Pallas)	—	50
<i>Microtus arvalis</i> (Pallas)	10	34
<i>Microtus agrestis</i> (L.)	4	46
Razem — Total	39	291

Skład zrzutek puszczyka z Karwika zbliża się do podanego dla tego samego gatunku przez Uttendörfera (1939, 1952). W stosunku do składu pokarmu puszczyka z Podlasia, badanego przez Skuratowicza (1950) widzimy znacznie w Karwiku słabszy udział gatunków synantropijnych, co związane jest z charakterem otoczenia.

Interesujące jest znalezienie w naszym materiale okazu i resztek smużki, która wciąż jeszcze należy do rzadkich zwierząt na terenie Polski. Ostatnie zestawienie stanowisk smużki dla Polski dał Raczynski (1960), w cytowanej przez niego literaturze brak jednak niektórych publikacji niemieckich odnoszących się do zachodniego obszaru Polski. I tak Schlott (1933) zebrał jeden okaz smużki w północnej części Wyżyny Śląskiej, w miejscowości Hadra pow. Lubliniec. Mohr (1938, 1954), Steinfatt (1940) i Pohle (1941) wspominają o znalezieniu licznych okazów smużki w Szymanowicznie, pow. Węgorzewo, na Pojezierzu Mazurskim.

LITERATURA

Mohr, E. — Die freilebenden Nagetiere Deutschlands. G. Fischer, Jena, 1938. Mohr, E. — Die freilebenden Nagetiere Deutschlands, 3 Aufl., G. Fischer, Jena, 1954. Pohle, H. — Wieviel Säugetierarten leben in Deutschland? Zool. Anz., 133: 81—94. Leipzig, 1941. Raczynski, J. — New stations of *Sicista betulina* (Pallas, 1779) in the East Poland. Acta Theriol., 3: 310—311. Białowieża, 1960. Schlott, M. — *Sicista* - Fund aus Oberschlesien. Zt. Säugetierk., 8: 274. Berlin, 1933. Skuratowicz, W. — Badania nad składem pokarmu puszczyka. Prace Kom. Biol. Pozn. Tow. Przyj. Nauk, 12, 4: 1—10. Poznań, 1950. Steinfatt, O. — Über die Beute der Schleiereule, *Tyto alba alba*, in Luxemburg und Frankreich. Zt. Säugetierk., 15: 276—288, Berlin, 1940. Uttendörfer, O. — Die Ernährung der deutschen Raubvögel und Eulen. Neudamm, 1939. Uttendörfer, O. — Neue Ergebnisse über die Ernährung der Greifvögel und Eulen. Stuttgart, 1952.

Instytut Zoologiczny PAN, Oddział w Krakowie, Kraków, Sławkowska 17.

BIBLIOTEKA
Instytutu Biologii Ssaków
Polskiej Akademii Nauk

Nr Cz. 40.2